

نقش آفرینی بسیج سازندگی در تحقق بیانیه گام دوم انقلاب با رویکرد اقتصاد مقاومتی

حمیدرضا اله‌بداشتی^۳، محمد زهرایی^۴، احسان فره‌آشتیانی^۵

فصلنامه (علمی - تخصصی) مطهر، سال شانزدهم، شماره ۵۱، زمستان ۱۳۹۸

چکیده

در حالی ۴۰ سالگی بسیج را جشن می‌گیریم که بیانیه گام دوم از سوی رهبر انقلاب منتشر شده و آینده انقلاب بنا بر آن بیانیه پیش روی ماست. رویکرد جدید بسیج، تمسک به بیانیه گام دوم انقلاب و ایفای نقش پرچمداری با محوریت جوانان و نوجوانان است. لازم است روش‌های جدیدی با تمسک به این بیانیه اتخاذ شود. استقلال و اقتدار اقتصادی در سایه حمایت از کار و سرمایه بومی و در نهایت افزایش تولید ملی محقق می‌شود. اقتصادی می‌تواند داعیه اقتدار و بالندگی داشته باشد که تولید و مصرف داخلی حداکثری داشته باشد و کفه میزان اقتصادی به سمت صادرات سنگینی کند. بنا به تعریف برخی از اقتصاد دانان از اقتصاد مقاومتی، این نوع اقتصاد معمولاً در رویارویی و تقابل با اقتصاد وابسته و مصرف کننده یک کشور قرار می‌گیرد که منفعل نیست و در مقابل اهداف اقتصادی سلطه، ایستادگی نموده و سعی در تغییر ساختارهای اقتصادی موجود و بومی سازی آن بر اساس جهان‌بینی و اهداف دارد. برای تداوم این نوع اقتصاد، باید هرچه بیشتر به سمت محدود کردن استفاده از منابع نفتی و رهایی از اتکای اقتصاد کشور به این منابع حرکت کرد و توجه داشت که اقتصاد مقاومتی در شرایطی معنا پیدا می‌کند که جنگی وجود داشته باشد و در برابر جنگ اقتصادی و همچنین جنگ نرم دشمن است که اقتصاد مقاومتی معنا پیدا می‌کند. توسعه اقتصادی و اجتماعی ناموزون، شکاف و میزان بهره‌مندی اقتصادی مرکز - پیرامون، عوارض ناگواری بر زندگی اجتماعی، امنیت اقتصادی، مناطق محروم و دور افتاده داشته و دارد. بر همین اساس و در راستای کمک به رفع عقب ماندگی‌های این مناطق، ایده و طرح بسیج سازندگی به عنوان یکی از راهبردهای محرومیت زدایی در مناطق محروم از سوی مقام معظم رهبری بیان شده است که از سه جنبه. کمک به توزیع عادلانه امکانات در مناطق محروم و جلب مشارکت، هدایت نیروی جوانان و خدمات داوطلبانه عمومی و در نهایت تأثیر بر توسعه زیر ساختهای امنیت پایدار، قابل بررسی و تحلیل است. این مقاله با هدف تبیین و نقش بسیج سازندگی در اقتصاد مقاومتی و حمایت از تولد ملی به روش توصیفی - تحلیلی انجام شده است. توسعه و دامنه فعالیت‌های بسیج سازندگی به عنوان یک راهبرد ملی می‌تواند ضمن تقویت زیر ساخت‌های امنیت پایدار (در ابعاد مختلف اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی، روانی، فیزیکی، ملی و محلی) امکان تحقق رسالت و مأموریت‌های حفاظت و حراست از انقلاب و پاسخگویی به خلأهای پیش روی نظام اسلامی را با مشارکت و همکاری آحاد مردم تسهیل نماید.

واژگان کلیدی: بسیج سازندگی، بیانیه گام دوم انقلاب، اقتصاد مقاومتی.

^۳جانشین سازمان بسیج سازندگی و مدرس دانشگاه علمی کاربردی قزوین و دانشکده شهید مطهری h.1435@yahoo.com

^۴رئیس سازمان بسیج سازندگی کشور و دانشجوی دکترای مدیریت دولتی بیرجند

^۵مدیر کشاورزی و منابع طبیعی سازمان بسیج سازندگی و مدرس دانشکده شهید مطهری e.farahi92@yahoo.com

مقدمه

با پایان یافتن جنگ و عدم پیروزی استکبار در زمینه های نظامی، تهاجمات به عرصه های دیگر کشیده شد. یکی از این عرصه ها که خصوصاً در سالهای اخیر با تهاجمات گسترده همراه بوده است، "عرشه اقتصادی" است. تعاریف زیادی در مورد اقتصاد مقاومتی ارائه شده است، که به نظر می رسد جامع ترین تعریف را مقام معظم رهبری ارائه نموده اند: اقتصاد مقاومتی اقتصادی است که برای یک ملت، حتی در شرایط فشار و تحریم، زمینه ی رشد و شکوفایی را فراهم می کند. با توجه به این مقدمه باید گفت که مردم مهمترین عامل در اقتصاد مقاومتی هستند که از یکسو سازنده ساختارهای اقتصادی و اجتماعی بوده و از سوی دیگر تصمیمات اقتصادی مستقیماً بر زندگی مادی و معنوی آنان اثر گذار است. بنابراین مقاومت اقتصادی بدون حضور و نقش مردم امکان ناپذیر است پس مردمی کردن اقتصاد مهمترین گام در اقتصاد مقاومتی است.

اقتصاد ایران، در حال گذار از یک اقتصاد دولتی به یک اقتصاد مردمی، نیازمند هماهنگی جامعه با تحولات اقتصادی است. از یک سو جامعه با تحولات اقتصادی دچار تحولات اجتماعی می شود و از دیگر سو، موفقیت تحولات اقتصادی، در گرو همگامی جامعه با تحولات و پذیرش الزامات دوران گذار و ساختار جدید می باشد (سیدی، ۱۳۸۹). داشتن نیروی عظیمی از جوانان، ویژگی مهم کشور اسلامی ماست. دشمن درصدد آن است تا این «فرصت» مغتنم و تاریخی را به «مسئله ای» برای نظام تبدیل کند. تحقق ایرانی توسعه یافته، گامی جدی، عملی و اساسی برای خنثی کردن این توطئه است و فرصتی برای شناسایی و بالقوه سازی توان انرژی نسل جوان در گشودن گره های جدید فراهم آورده است. حاکمیت تفکر بسیجی بر فضای کاری کشور، می تواند به میزان قابل توجهی از هزین ههای بانی و تبعی اقدامات بکاهد. ویژگی تفکر بسیجی آن است که دشوارترین کارها را در کوتاه ترین زمان و با کمترین هزینه به انجام رساند. چرا که تفکر بسیجی به ابتکار، خلاقیت و نوآوری م یاندیشد و از اسیر شدن در دام تکرار، یکنواختی و تقلید از الگوهای بیگانه به دور است. تفکر بسیجی هیچ تلازم و سنخیتی با جناح گرایی، حزب بازی و کار بانندی و گروهی ندارد، از این روی می تواند در عرصه اقتصادی نیز موفق باشد (آزاد ارمکی، ۱۳۷۶).

نقش بسیج در تبدیل قدرت به اقتدار، قدرت مشروع هم از لحاظ مشروعیت استمرار حکومت حاکم ان و اعمال اراده آنها بر جامعه و هم ایفای نقش به عنوان حلقه واسط حکومت و مردم و کاستن از سطح اصطکاک دولت در عرصه های تصدی گری با زندگی روزمره مردم، سرمایه ای عظیم و

غیرقابل انکار برای کشور فراهم آورده است. خودکفایی و استقلال اقتصادی ب هطور جدی از سالیان پیش در کشور ما آغاز شده است. در این راستا هرگونه اقدامی باید توأم با حفظ و توسعه ارزش های اصیل انقلاب اسلامی باشد. با بهره گیری از فضای سالم و پاک در بسیج و بسیجیان در عرصه جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی، ایستادگی در مقابل تحریم ها ممکن می گردد. تحول در اقتصاد به سوی خودکفایی، تغییر ادبیات و فرهنگ اقتصادی و تغییر روابط کارفرما و کارگران، با نیت پاک به اماکن اقتصادی وارد شدن از مهمترین انگیزه ها و اهداف بسیجیان است. بسیجیان با همان فرهنگ و تفکری که جنگ را اداره کرده بودند، با همان تفکر با حضور در عرصه اقتصاد مقاومتی به منظور تحقق آرما نهایی ولی امر مسلمین قدم به صحنه نهاد هاند. آنان که در فتح سنگرهای سیاسی هرگز انگیزه مادی نداشته اند و به قصد تحقق دستورات و اجرای قوانین و سنت و با تبعیت از فرامین ولایت امر در این عرصه قدم می گذارند (کرشی، ۱۳۸۹). امروزه جنگ ما با دشمنان انقلاب اسلامی به طور جدی شروع شده است. وظیفه تک تک بسیجیان هجوم به سنگرهای اقتصادی است. امروز بسیجیان در مقابل حصر اقتصادی آمریکا که برای ملت مظلوم ما تدارک دیده است، باید با ابزار کارآفرینی و اشتغالزایی بایستند و با همان توفندگی و حرارت بار دیگر رسالت خود را به انجام برسانند. بسیجیان با تولید، سازندگی و آبادانی و کارآفرینی به عنوان سلاح برنده خود در این جنگ سرنوشت ساز سرافراز بیرون آیند و چه کسانی بهتر از بسیجی که گرد جبهه ها بر سر و رویشان نشسته است، می تواند فرهنگ حاکم بر کارآفرینی را متحول سازد. متأسفانه به رغم اهمیت مسائل اقتصادی همچون محرومیت زدایی، مصرف کالای داخلی، کارآفرینی، خودکفایی و ... در توسعه اقتصادی و اشتغال در کشور، تاکنون ساختار و مدیریت منسجم برای سیاستگذاری، برنامه ریزی، حمایت، هدایت و نظارت بر توسعه بر این مسائل در تشکیلات دولت و نیز بدنه بسیج استقرار نیافته و مجموعه اقدامات انجام شده به صورت پراکنده در حوز ههای مختلف پیگیری می شود. واقعیت آن است که از سال های پایانی جنگ تحمیلی، کمتر صحنه ای برای جوانان گشوده و فراهم شده است تا آنان به اثبات قدرت اراده خود بپردازند. بسیج می تواند زمینه ساز آغاز دور جدیدی از باور، اعتماد و اتکاء به نیروی جوان و بی توقع در عرصه اقتصاد مقاومتی باشد (زارعی، ۱۳۹۱).

بنا به تعریف برخی از اقتصاددانان از اقتصاد مقاومتی، این نوع اقتصاد معمولاً در رویارویی و تقابل با اقتصاد وابسته و مصرف کننده یک کشور قرار می گیرد که منفعل نیست و در مقابل اهداف اقتصادی

سلطه، ایستادگی نموده و سعی در تغییر ساختارهای اقتصادی موجود و بومی سازی آن بر اساس جهان بینی و اهداف دارد. برای تداوم این نوع اقتصاد، باید هرچه بیشتر به سمت محدود کردن استفاده از منابع نفتی و رهایی از اتکای اقتصاد کشور به این منابع حرکت کرد و توجه داشت که اقتصاد مقاومتی در شرایطی معنا پیدا می کند که جنگی وجود داشته باشد و در برابر جنگ اقتصادی و همچنین جنگ نرم دشمن است که اقتصاد مقاومتی معنا پیدا می کند.

اقتصاد مقاومتی کدام است؟

هر چند در نگاه نخست واژه اقتصاد مقاومتی واژهای بدیع و اقدامی بی سابقه محسوب می شود؛ اما با بازخوانی تاریخ انقلاب اسلامی و آموزه های دینی در می یابیم این مفهوم، واژهای نام آشنا در فرهنگ دینی و انقلابی ماست. اندکی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، در تاریخ 1358/3/26 امام خمینی (ره) معمار کبیر انقلاب اسلامی برای جبران محرومیت هایی که در اثر ظلم ستم شاهی بر ملت ایران رفته است، در فرمانی همگانی، همه اقشار مردم را به حضور در صحنه نهضت دیگری به نام «جهاد سازندگی و فراخوانند و از همه مردم خواستند هر کی به سهم خود در این نهضت و جهاد اقتصادی حضوری فعال داشته باشند. اکنون بعد از 32 سال از آن تاریخ و با دستیابی به هدف معمار کبیر انقلاب اسلامی و رفع محرومیت نسبی از اقشار جامعه و دستیابی نظام اسلامی به پیشرفت های مهم اقتصادی در زمین های گوناگون، رهبر معظم انقلاب؛ مردم و مسئولان نظام را به جهاد اقتصادی و اقتصاد مقاومتی دیگری فرا خواندند.

اقتصاد مقاومتی عبارت است از: کوشش و تلاش بسیار، همراه با بذل جان، مال و توان و بهر هگیری از رو شها و ابزارهای مناسب با صرف کمترین هزینه و بیش ترین بازدهی در تولید، توزیع و مصرف، با هدف افزودن به توانایی نیروهای خودی و کاستن یا خنثی کردن توانایی ها و توطئه های دشمن، که نتیجه آن دستیابی به اهداف و مقاصد امنیت ملی می شود.

چگونگی ورود بسیج سازندگی در بحث اقتصاد مقاومتی

سازمان بسیج سازندگی با توجه به فرمایش مقام معظم رهبری مبنی بر داشتن یک اقتصاد مقاومتی به بخشی از طرح هایی که منجر به خودکفایی خانواده ها شود را در دستور کار قرار داد و از مجموعه اقداماتی که با همکاری سازمان ها و اقشار در خصوص الگو سازی طرح های اقتصاد مقاومتی انجام داد می توان به ترویج و فرهنگ سازی فعالیت بومی در بین روستائیان، تامین سرمایه اولیه جهت ورود به طرح های مذکور، تامین نهادهای لازم مورد نیاز روستائیان تلاش در جهت کمک به خرید محصولات

تولیدی یا راه اندازی سامانه جمع آوری محصولات، ترویج مصرف محصولات سالم و تلاش در جهت تغییر تفکر مردم نیز اشاره نمود.

قانون اختیارات سازمان بسیج سازندگی

در راستای اجرای اصل ۱۴۷ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران سازمان بسیج سازندگی و رده های تابعه به عنوان مجری طرح های عمومی و دولتی محسوب و مجاز به تبادل توافقتنامه یا انعقاد قرارداد با دستگاه های دولتی می باشد. دستگاه های اجرایی مجازند در پروژه های واگذاری نسبت به تفویض اختیار لازم به بسیج سازندگی اقدام و تلاش در جهت محرومیت زدایی، عمران و آبادی روستا و مناطق محروم، غنی سازی اوقات فراغت جوانان، کمک به دولت در توسعه سازندگی معنوی و مادی کشور به ویژه در طرح های عام المنفعه، افزایش توان فنی و تجربی جوانان داوطلب و بسیجیان و ایجاد فضای مناسب برای تمرین در فعالیت های گروهی و کمک به رفع مشکل اشتغال جوانان اعم از دائم و موقت اقدام نمایند. کلیه وزارتخانه ها، موسسات و نهادهای دولتی و عمومی شرکتها و موسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، به ویژه وزارتخانه های جهاد کشاورزی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی، راه و ترابری، تعاون، نیرو، کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، رفاه و تامین اجتماعی، سازمان حفاظت محیط زیست، دفتر مناطق محروم ریاست جمهوری، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی، کمیته امداد امام خمینی (ره)، شهرداریها و دهیاریها مجازند متناسب با میزان آمادگی بسیج سازندگی، بخشی از فعالیت ها طرح ها و پروژه های تملک دارایی زود بازده، کم هزینه و عام المنفعه، امدادی، فرهنگی و مردمیاری خود را با استفاده از نیروی داوطلب بسیجی و مردمی، جوانان و متخصصین سازمان یافته، توسط سازمان بسیج سازندگی اجرا نمایند (شکل ۱).

موارد تأثیر گذار در اقتصاد مقاومتی از دیدگاه بسیج

۱. بهینه سازی صنعت کشاورزی و استفاده از ظرفیت های بلا استفاده (شیلات، دام، طیور، ماکیان، گلخانه)

۲. شناسایی اختراعات و نخبگان و حمایت از آنها

۳. تعامل با اصناف کشور جهت رونق بازار

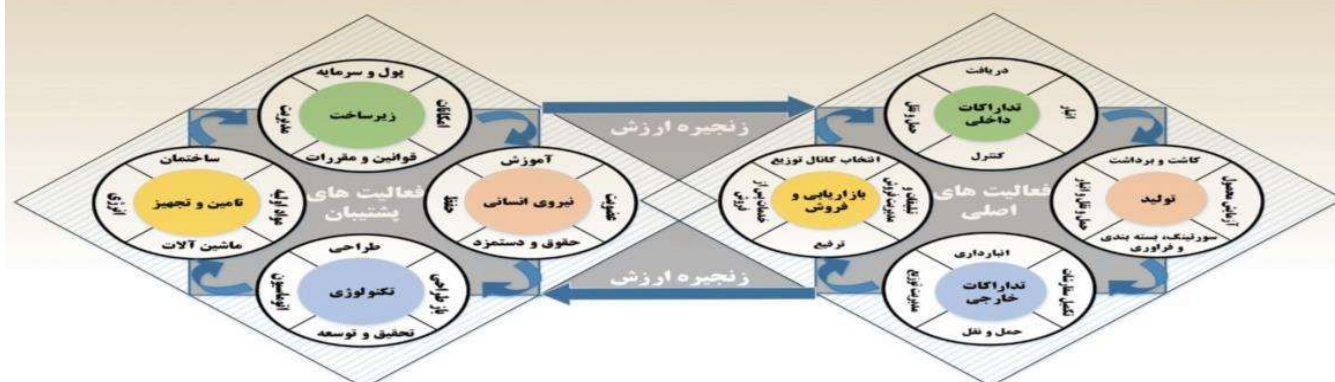
۴. فرهنگ سازی صحیح

۵. گنجاندن محصولات اقتصاد مقاومتی در وعده غذایی مراکز تجمعی (نظامی، آموزشی و ...)

۶. حمایت از فعالیت های دانش بنیان

۷. علمی کردن کشاورزی و جلوگیری از هدر رفت آب

تکمیل زنجیره های ارزش

اصول و سیاست ها بسیج سازندگی در اجرای اقتصاد مقاومتی

۸. کمک به تحقق فرمایشات مقام معظم رهبری در راستای سیاست های اقتصاد مقاومتی
۹. هدایت اراده های مردمی به ویژه جوانان بسیجی به سمت فعالیت های مولد
۱۰. ایجاد تحرک اقتصادی در لایه های مختلف جامعه به منظور تحقق استقلال اقتصادی
۱۱. تحریم و تهدید ناپذیری طرح های اقتصاد مقاومتی و مقابله با شوک های اقتصادی
۱۲. کمک به خود اتکایی و بی نیازی از واردات محصولات استراتژیک
۱۳. اتکا به روحیه جهادی در اجرای طرح های اقتصاد مقاومتی و امنیت غذایی
۱۴. استفاده از سرمایه های خرد و کوچک و بهره گیری از ظرفیت های مغفول (پناهگاه ها و سوله ها و.....)

راهکارهای مردمی کردن اقتصاد مقاومتی

۱. رواج اخلاق گرایی در جامعه
۲. رابطه صمیمانه میان مردم و مسئولان
۳. افزایش اعتماد به مسئولان
۴. اصلاح فرهنگی
۵. ایجاد فرهنگ کار و تلاش
۶. آگاه نمودن مردم از واقعیات اقتصادی و سیاسی در حد لازم
۷. تقویت بخش خصوصی

طراحی برنامه اقدام جهت مدیریت زنجیره ارزش

محصولات کارگاههای خرد و خانگی با اولویت مزیت‌های نسبی و رقابتی (قطب‌های) شهرستان‌های کشور

مدل مفهومی شبکه سازی

حمایت از تولید ملی

تأکید مقام معظم رهبری در ابتدای سال بر ضرورت تداوم "تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی"، مبین سه وظیفه برای دولت، دست اندرکاران تولید و مردم می باشد، سه حلقه ای که نحوه تعامل آنها بر روی هم، تاثیر مستقیم دارد و نتیجه نهایی آن، به این تعامل وابسته است. یعنی هرچه قدر که مردم را تشویق به خرید کالای داخلی کنیم ولی کیفیت تولید کالای داخلی پایین باشد، عملاً رغبتی از سمت مردم به خرید کالای تولید داخلی نخواهد بود. اگر تولیدکننده هم برای تولید کالای باکیفیت همت کند ولی دولت و سیستم بانکی کشور، خدمات پولی و مالی ارائه ندهند و یا قوانین اقتصادی، فضای کسب و کار را سخت کند و یا مردم نسبت به کالای داخلی بی رغبت باشند، بازهم نتیجه منفی خواهد بود. لذا باید تمامی ارتباطات این سه حلقه باهم اصلاح شده و در راستای افزایش تولید ملی بهبود پیدا کند.

توجه به نخبگان و استفاده از فناوری نوین

نخبه به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می شود که اثرگذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد. زمانی که فناوری‌های نوین مشمول تحریم

قرار می‌گیرند و کشورهای دشمن اجازه نمی‌دهند این فناوری‌ها به ایران برسند، اگر از نخبگان حمایت شود، میتوان این فناوری‌ها را تبدیل به فعالیت تجاری کرد. میدان‌دادن به نخبگان در عرصه صنعت، تجارت و کشاورزی، از ویژگیهای اقتصاد مقاومتی است و نیز باید شرایط به گونه ای باشد که نخبگان بدون مانع کارهای خود را پیش برند. آنچه جای نگرانی است، تحریم خارجی نیست بلکه نگرانی درخصوص موانع تولید و تجارت درداخل کشور است که گاهی شدیدتر از تحریم ها عمل می کند.

اقتصاد مقاومتی، تحقق جهاد اقتصادی

سال گذشته که برحسب منویات مقام معظم رهبری، بنام جهاد اقتصادی نام گذاری شد، آغاز حرکتی بود در راهی که به از بین بردن موانع و معضلات اقتصادی کشور می انجامد. به همین دلیل امسال که به نام تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی نام گذاری شده، یکی از اهداف مهم آن ایجاد "اقتصاد مقاومتی" است. جهاد اقتصادی به معنای شروع حرکتی موثر برای ساختن بنیان آینده ایست که امروز برای هر ایرانی یک آغازاست، شروع زندگی در شرایطی بهتر و ایده آل. اقتصاد مقاومتی نتیجه و ثمره اقتصادی است که با تکیه برحرکتهای جهادی و فداکارانه در برابر احتکار و انحصار قد علم می کند و با تورم و گرانی مقابله می کند تا مردم به آسایش نسبی در زندگی برسند .

مهمترین اهداف تحقق اقتصاد مقاومتی

الف) **مهار سوداگری و فساد، گام اول تحقق اقتصاد پایدار:** منظور از سوداگری، فعالیتهای غیرمولدی است که از تلاطمات و نوسانهای بازار سوء استفاده نموده و بهره‌مندیهایی را نصیب برخی افراد می گرداند. دراقتصاد مبتنی بر دلالی و سوداگری، بخش مولد بیشترین آسیب را دیده و ساز و کار اقتصاد به سمت حبابهای قیمتی و نوسانهای شدید سوق می یابد. چنین اقتصادی درمواجهه با فشارخارجی کمترین پایداری و مقاومت را داشته و به سرعت متلاشی می شود. برخی سیاستهای اجرایی مناسب ذیل این اصل عبارتند از: سیاستهای کنترل زمین ومسکن، مبارزه با قاچاق و واردات غیرقانونی، ساماندهی فضای اطلاعاتی به منظور دسترسی یکسان آحاد جامعه به اطلاعات اقتصادی و...

مردمی سازی اقتصاد، ارتقاء مقاومت اقتصادی در برابر تحریمها: برای اینکار، درگام اول می بایست توانمندسازی آحاد مردم در دستور کار قرارگیرد تا زمینه برای حضور موثر همه افراد درفعالتهای مولد اقتصادی فراهم شود. وحدت و همکاری میان فعالین می تواند به اشکال گوناگون شبکه سازی، خوشه سازی، زنجیره تامین و... در دستورکار قرارگیرد. لیکن با محوریت نظم‌های جمعی میان فعالیت ها،

آرمان های مردم سازی اقتصادی محقق شده و سطح پایداری و مقاومت اقتصادی در برابر تحریم ها و فشارها ارتقاء می یابد.

خلاصی از وابستگی به درآمد نفت، مصداق خود اتکایی: سازوکارهای حوزه اقتصادی بایستی به گونه ای مورد بازبینی قرار گیرند که تمامی مواردی که وابستگی کشور را به دنبال دارد، شناسایی نموده و درخصوص آن تصمیم گیری نمایند. درموارد کم اهمیت تر می توان این حوزه ها را متنوع و متکثر نمود تا میزان وابستگی کشور کاهش یابد. درموارد خاصی نیز ممکن است جایگزین سازی کامل مدنظر قرار گیرد. برخی از سیاستهایی که دراین خصوص قابل طرح هستند عبارتند از : جایگزینی درآمدهای جاری به جای نفت مانند؛ مالیات ودرآمدهای ترانزیتی و... ونیز گسترش شرکای تجاری از یک شریک عمده به چندین شریک کوچکتر...

اولویت بندی شرکای تجاری ایران

کشورهای منطقه و نیزکشورهایی با همسویی ایدئولوژیک باید بردیگران ترجیح داده شوند. ازسویی کشورهایی با همبستگی بیشتر، تمایل کمتری به ورود در توافقات طرفینی برعلیه یکدیگر دارند و ازسوی دیگر، منطقه به سبب مواجهه با تهدیدات و فرصت های مشترک ، امنیتشان به هم گره خورده است. در واقع بلوکی از کشورهای همسایه و مجاور به لحاظ جغرافیایی ، با حجم اقتصاد وجمعیت بزرگتر، پایداری بیشتر خواهد داشت. اگر کشور در زمینه های صنایع و رشته فعالیت های اولویت دار مثل غذا ودارو، پیشرفت کند به صادرکننده عمده مبدل شده و به پیشرفت های فنی و صنعتی بسیاری دراین زمینه ها می تواند نایل شود، لذا بقای کشور تضمین شده وامکان تحریم و فشار به کشور کاهش می یابد. حوزه انرژی وصنایع نظامی نیز دو زمینه مهم دیگری هستند که بایستی مورد توجه ویژه قرار بگیرند. اولویت بعدی هم صنایع فرهنگی است . دراین حوزه نیز به سبب رویکرد فرهنگی وگفتمان ساز انقلاب اسلامی می توان با تحرک و پویایی مناسب مبانی فرهنگی و تربیتی والای اسلامی را به جهان صادر نمود و مبنای فکری نظام سلطه را مورد چالش جدی قرارداد.

فرهنگ سازی اولویت تولید بر واردات و خرید کالای داخلی: علاوه بر ترویج و تبلیغ مفاهیم

عام حوزه فرهنگ مقاومت همچون جهاد ومبارزه، در حوزه اقتصادی نیز بایستی مفاهیم فرهنگی مناسبی بسط وتوسعه یابد. ترجیح تولید بر واردات و خرید کالای داخلی مساله مهمی است که در بسیاری موارد با موانع فرهنگی روبروست. نفی تکاثر درعین تبلیغ کار وتولید ثروت، نفی اسراف درعین ترویج مصرف میانه و... نیز بایستی محور توجه قرارگیرند. بایستی به لحاظ فرهنگی چنان مساله مطرح شود که جهاد

اقتصادی همانند جهاد نظامی مدنظر قرار گرفته و فعالیت مفید اقتصادی امر مجاهدت در راه خدا را داشته باشد. اینها گوشه‌ای از اهداف اقتصاد مقاومتی است که تنها با امتداد راه جهاد اقتصادی میسر خواهد شد. ایجاد شرایطی نسبتاً پایدار، اقتصادی ایمن و مقاوم و خود کفایی که آرزوی هرملتی است.

نتیجه گیری و پیشنهادات

مردمی کردن اقتصاد از ضروریات اقتصاد مقاومتی است و بدون آن گذر از تنگنایهای تحریم ها و تهدیدهای امکان ناپذیر است. بنیان فلسفی و فکری سیاستهای اقتصادی که در دو دهه اخیر در کشور اجرا شده نیز نقش مهمی در شکل دهی روحیات مردم داشته است به نحوی که سیاستهای اقتصاد سرمایه داری به دلیل بنیان ضد اجتماعی و سود محور بودن آن تا حدودی باعث تخریب روحیه جمعی و کم رنگ شدن نقش مردم در اقتصاد شده است که باید با رجوع به اقتصاد اسلامی و طراحی الگوی جدیدی برای پیشرفت مبتنی بر تعالیم اسلامی روحیه جمع گرایی، ایثار و مقاومت را دوباره احیا نمود. در مجموع می توان گفت نقش مسئولان جامعه، رفتارها و عملکرد آنان در افزایش حضور و اعتماد مردم بسیار موثر است. در راستای مردمی کردن اقتصاد مقاومتی سازمان بسیج سازندگی سیاست ها و برنامه هایی دارد که کوتاه مدت و زود بازده بوده و با اولویت در روستا ها و مناطق محروم مرزی اجرا می شود. طرح های سازمان بسیج سازندگی مبتنی بر ظرفیت های داخلی و محلی است. به تامین امنیت غذایی کمک بزرگی خواهد نمود. در نتیجه ی اجرایی شدن طرح های بسیج در حوزه اقتصاد از افزایش بی رویه واردات جلوگیری خواهد شد.

موجب امنیت غذایی می گردد.

موجب خودکفایی روستا از نیاز به محصولات ابتدایی می گردد.

سرانه تولید روستائیان افزایش یافته

زمینه های اشتغال دائم جوانان و کار جویان ایجاد می شود.

با توجه به بررسی همه عوامل موثر و زیر سیستم در اقتصاد مقاومتی باید گفت که تحریم ها نمی توانند خلل مهمی برای کشوری با قدرت جمهوری اسلامی ایران و با این مرزهای گسترده و منابع خدادادی ایجاد کنند، کشوری که به خدای متعال اتکا دارد و ملتی استوار و هوشمند است حتماً پیروز این میدان خواهد بود. نظام اسلامی قادر است با برنامه ریزی، تلاش، تدوین استراتژی ها و اقدامات لازم با محوریت اقتصاد مقاومتی، بخش عمده ای از تهدیدهای امروزمین را نیز به فرصت تبدیل کند.

پیشنهادهای

۱. افزایش بهره‌وری در تولید، کاهش قیمت تمام شده تولیدات
۲. فعالسازی سیستم‌های حمایتی پولی و مالی و بیمه‌ای بخش تولید برای تحرک در اقتصاد داخلی و نیز حمایت از صادرات کالاهای غیرنفت
۳. قطب‌سازی محصولات تولیدی در مناطق و استانها و تعیین ظرفیت‌های تولیدی
۴. خوشه‌سازی درختی یا شبکه‌سازی فعالیت‌ها و طرح‌های اقتصاد مقاومتی
۵. برندسازی محصولات تولیدی و بازاریابی فراگیر
۶. رعایت استانداردهای بهداشتی و داشتن مجوزهای لازم
۷. افزایش واردات دانش فنی، خطوط تولید و ماشین‌آلات در ازای کاهش واردات کالاهای مصرفی با توجه به اهمیت این نوع معاملات در عصر اطلاعات، همزمان با تولید علم و تولید دانش فنی و حمایت از شرکتهای دانش بنیان
۸. شکل‌گیری روحیه جهاد اقتصادی، تولید ملی و حمایت ایرانی.
۹. الزام یگانهای نیروهای مسلح به خرید محصولات مورد نیاز از مراکز اقتصاد مقاومتی
۱۰. پیگیری و اجرای مصوبات مجمع ارتقای بسیج
۱۱. اخذ ردیف اعتباری ارزان قیمت برای توسعه طرح‌های اقتصاد مقاومتی

منابع

۱. آزاد ارمکی، تقی. (۱۳۷۶) تأملی جامعه‌شناختی در بررسی ویژگی‌های فرهنگ بسیجی، فصلنامه علمی پژوهشی بسیج، ش ۱۵.
۲. آهنی‌ها، اصغر، موانع اشتغال زائی در کشور قسمت چهارم، وبلاگ شخصی اصغر آهنی‌ها، مورخه ۱۳۹۱/۴/۳ به آدرس asahaniha.blogfa.com
۳. ابراهیمی، عباس، «اقتصاد مقاومتی» در سایه تورم زدایی و حفظ سرمایه ایرانی تحقق می‌یابد، پایگاه اطلاع‌رسانی اقتصاد مقاومتی، مورخه ۱۳۹۱/۷/۱۵ به آدرس ehavadar.ir.www
۴. ابن ابی الحدید (۱۳۸۷ق). شرح نهج البلاغه، بیروت، دار احیاء التراث العربی.
۵. ابن هشام، عبدالملک (۱۳۶۰). «سیره النبویه»، ترجمه: رفیع الدین اسحاق بن محمد همدانی، تهران، خوارزمی.
۶. امام خمینی (ره). (۱۳۸۰). «صحیفه نور»، ج ۱۹، ص ۱۳۹.
۷. بلانچارد، کنت، جان پی کارلوس، آلن رندولف. (۱۳۷۹). کتاب «سه کلید توان افزایی»، ترجمه: مهندس فضل اله امینی، تهران: انتشارات افرا.

۸. تک تحریم و بانک اقتصاد مقاومتی، سایت آفتاب، مورخه ۱۳۹۱/۶/۲۷ به آدرس www.aftabir.com
۹. حجت الاسلام روح الله بیگی نایب رئیس اول کمیسیون اقتصادی مجلس، تمام ضعف ها را به حساب تحریم نگذاریم، سایت تابناک، کد خبر: ۲۶۷۸۰۶، مورخه ۹۱/۶/۵ به آدرس www.tabnak.ir
۱۰. حسنی آهنگر، محمدرضا و حمید بزمشایی (۱۳۸۰). به کارگیری راهبرد فوق فن آوری نرم»، فصلنامه مطالعات بسیج، سال دوازدهم، ش ۴۲.
۱۱. حسین زاده، محمد، الزامات سال تولید ملی، سایت الف، کدمطلب: ۱۴۷۹۸۷ مورخه ۹۱/۱/۶ به آدرس www.alef.ir
۱۲. خبرگذاری تقریب، نقش مدیریت مصرف در اقتصاد مقاومتی، کدمطلب: ۱۰۵۴۰۶، مورخه ۱۳۹۱/۵/۲۲ به آدرس www.taghribnews.com
۱۳. خزایی، علی اکبر. (۱۳۸۷). تهدید نرم، خاستگاهها، کارکردها و راه های مقابله»: با تأکید بر نقش بسیج، ماهنامه خلیج فارس و امنیت، ش ۹۲-۹۳.
۱۴. دکتر عسگری، علی، ۱۸ راهکار در اقتصاد مقاومتی، جام جم، شماره خبر: ۱۰۰۸۲۳۴۲۵۹۱۳، مورخه ۹۱/۷/۳ به آدرس www.ghatre.com
۱۵. روزنامه ملت، مقاومت اقتصادی از رهگذر اقتصاد مقاومتی، مورخه ۱۳۹۱/۶/۱۸ به آدرس www.mellatonline.net
۱۶. زیدی، باقر، نقش مردم در اقتصاد مقاومتی، روزنامه رسالت، شماره ۷۶۱۳ مورخه ۹۱/۵/۲۲ به آدرس www.magiran.com
۱۷. سخنان حمیدرضا فولادگر، تبلور اقتصاد مقاومتی در دل تحقق اصل ۴۴ نهفته است، خبرگذاری خانه ملت، مورخه ۹۱/۵/۱۳ به آدرس www.icana.ir
۱۸. سخنرانی حجت الاسلام غلامرضا مصباحی مقدم، رئیس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، محورهای اساسی اقتصاد مقاومتی، خبرگذاری فارس، شماره: ۱۳۹۱۰۵۰۹۰۰۰۴۳۰، مورخه ۹۱/۵/۹ به آدرس www.farsnews.com
۱۹. عزیزیان، رضا، تثبیت نرخ ارز از ملزومات اقتصاد مقاومتی، روزنامه فرهیختگان، مورخه ۱۳۹۱/۷/۶ به آدرس www.farheekhtegan.ir
۲۰. لواسانی، سیده زینب، اقتصاد مقاومتی درامداد جهاد اقتصادی، اقتصاد تبیان، مورخه ۹۱/۶/۱۱ به آدرس www.tebyan.net
۲۱. منصوریان، بررسی و مطالعه اصلاح ساختار تشکیلات دولتی و موانع خصوصی سازی، سایت مازندران مورخه ۸۸/۷/۲۵ به آدرس: ۹۱۱۷.
۱. نریمانی، میثم، ۵ اصل اقتصاد مقاومتی، پایگاه خبری و تحلیلی ندا آنلاین، مورخه ۹۱/۵/۶ به آدرس: www.nedaonline.ir
۲. یارمحمدیان، ناصر، آیا تحریم های اقتصادی علیه ایران تاثیرگذارند؟ روزنامه دنیای اقتصاد شماره ۲۷۵۸، مورخ ۹۰/۷/۴ به آدرس www.donya-e-eqtesad.com